

Використання патентних баз даних в університетських дослідженнях

Порівняльний аналіз

Васильєв О.В.

© Інформатіо, 2026

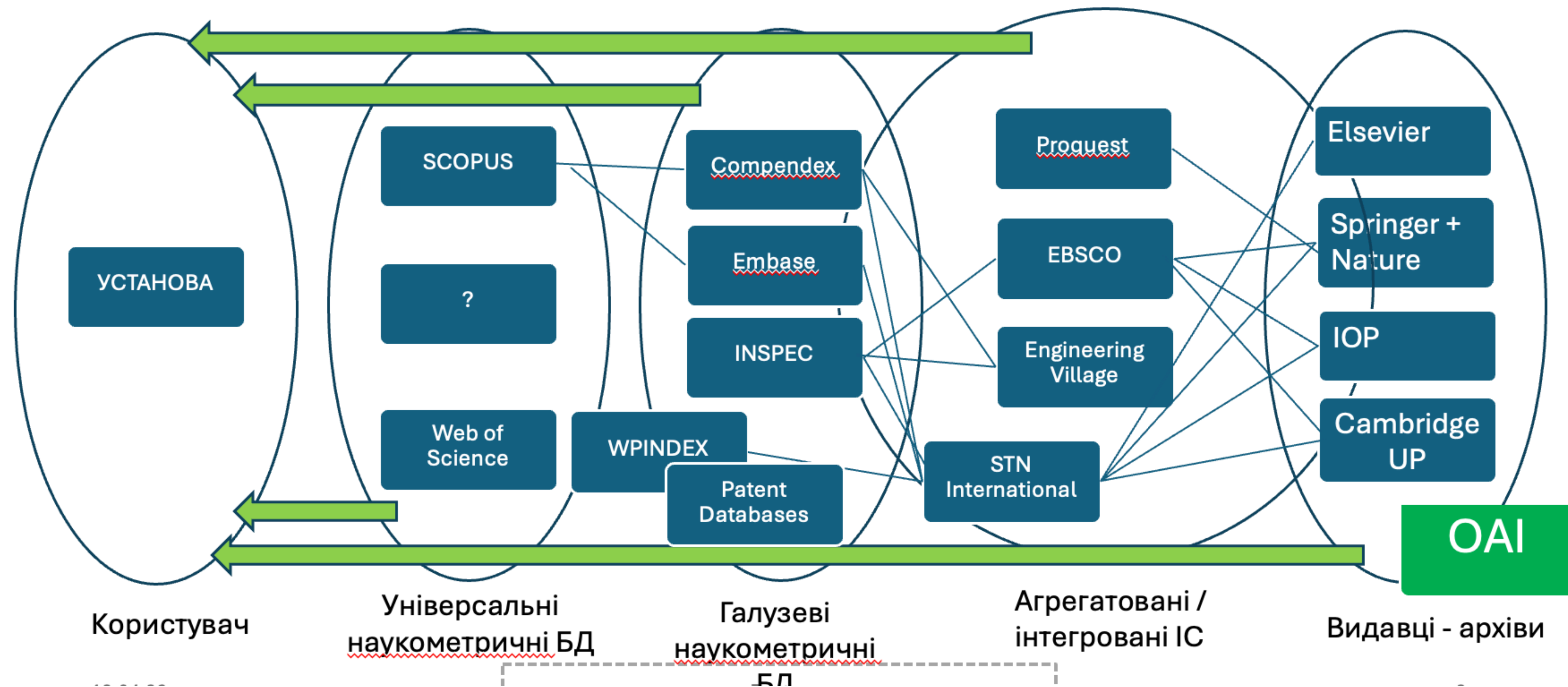
Використання патентних баз даних в університетських дослідженнях

Порівняльний аналіз

- Можливості використання та взаємодія патентної та науково-технічної інформації
- Патентні джерела відкритого доступу
- Порівняння можливостей відкритих та комерційних джерел патентної інформації
- Доступ по комерційних патентних джерел для українських користувачів
- Огляд типових патентних досліджень для університетських лабораторій

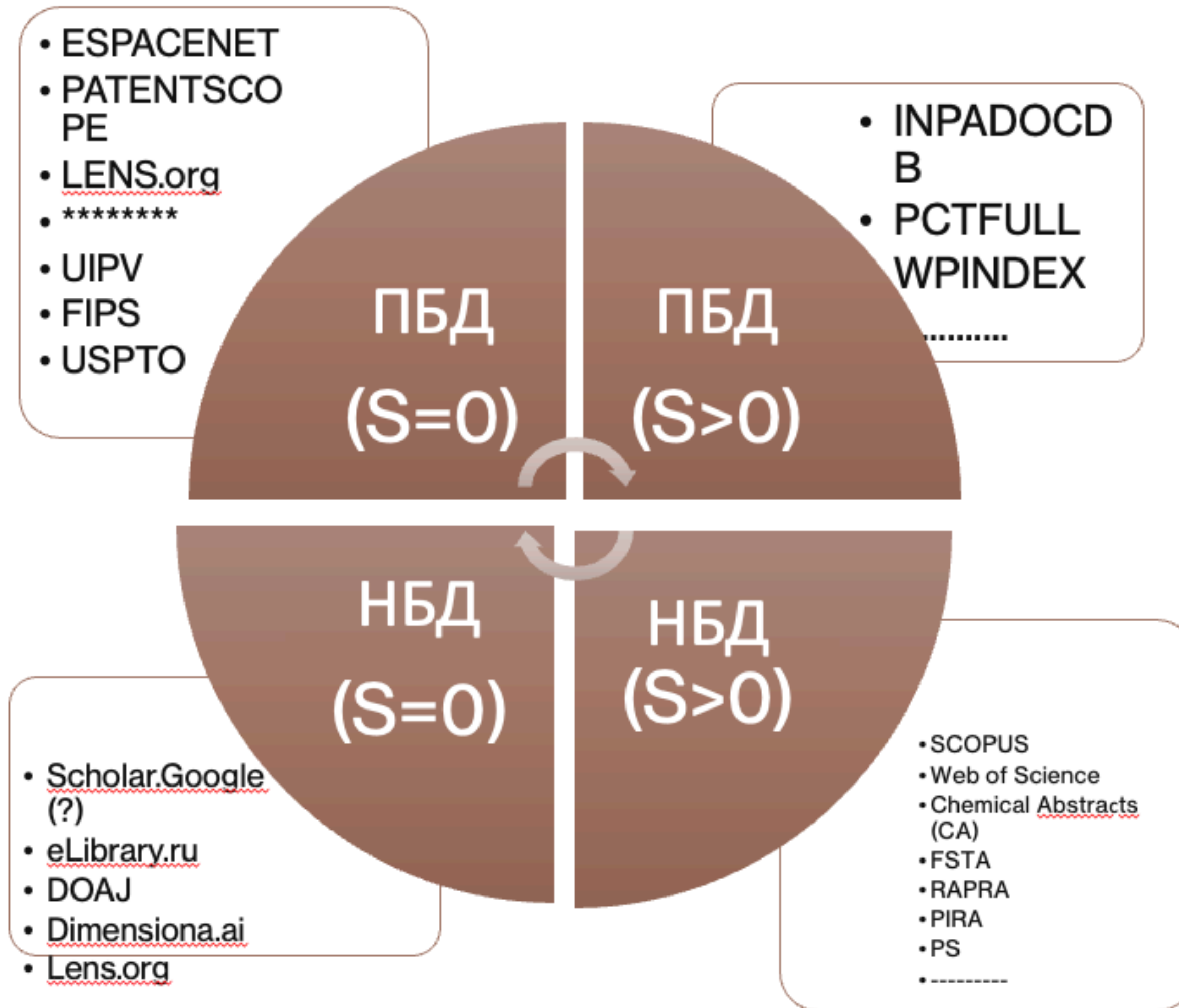
Можливості використання та взаємодія патентної та науково-технічної інформації

Загальна схема інформаційного забезпечення установи

Можливості використання та взаємодія патентної та науково-технічної інформації

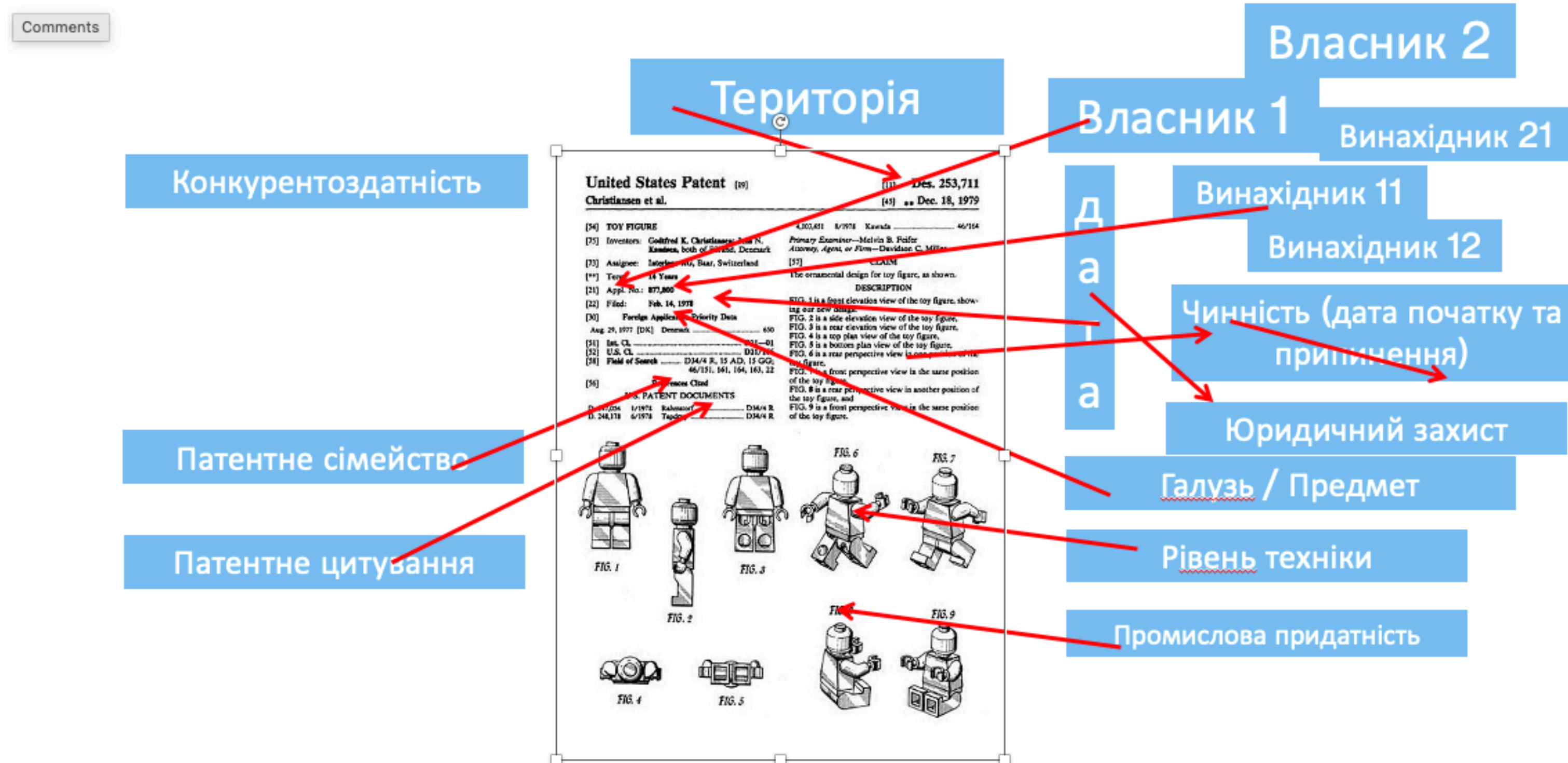
Comments

© Інформатіо, 2026

Можливості використання та взаємодія патентної та науково-технічної інформації

Патент (його опис) – джерело інформації

Можливості використання та взаємодія патентної та науково-технічної інформації

Патент джерело для відповідей на питання

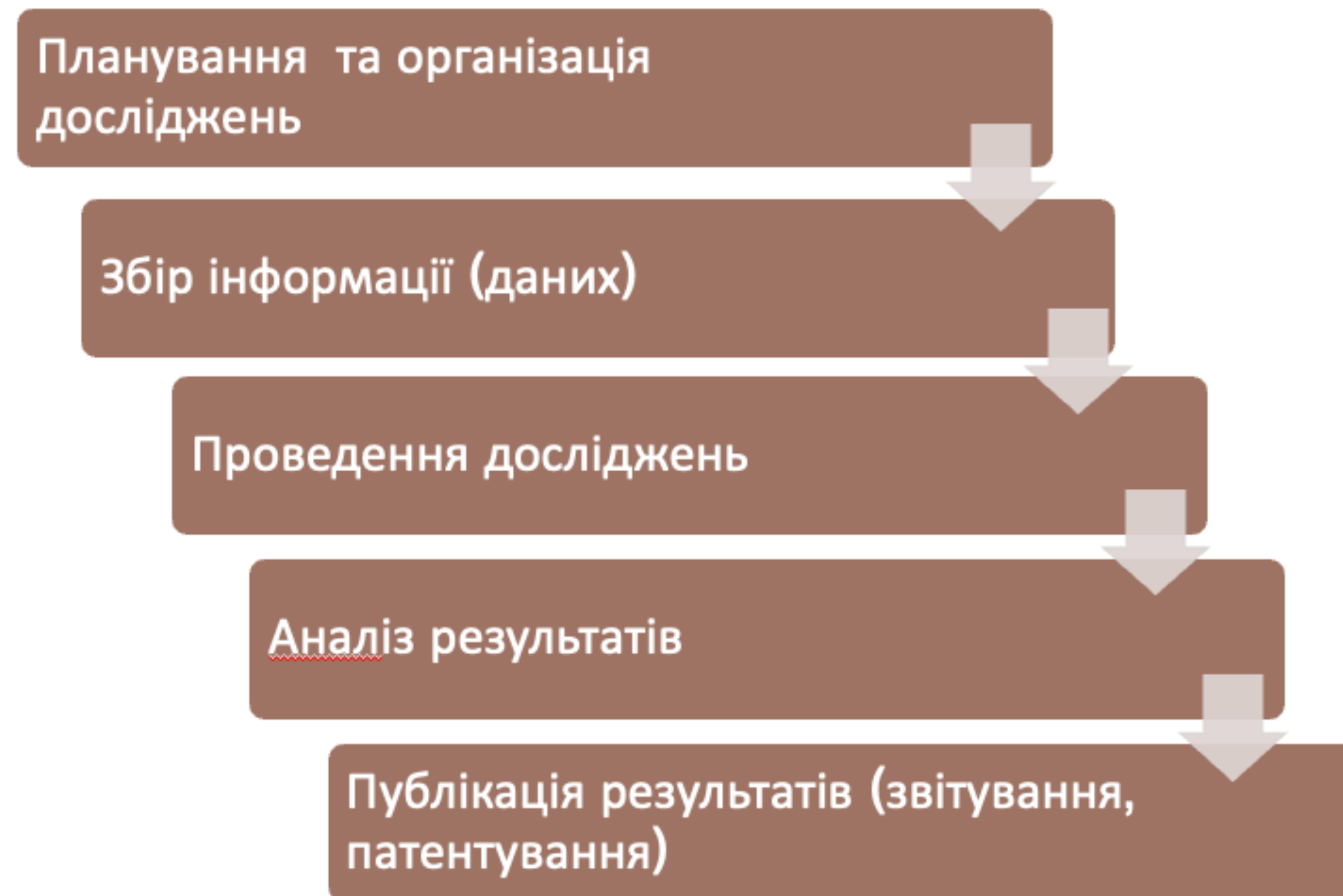
- В якій технологічній сфері спеціалізується компанія або група компаній?
- Який у фірми патентний портфель (нематеріальних активів)?
- Які компанії діють в тій чи іншій області?
- Хто виступає в якості основних інвесторів?
- Протягом якого терміну буде охоронятися винахід?
- У яких країнах винахід охороняється і протягом якого терміну?
- Якою мірою обгрунтована та чи інша технологія чи заявка? (Кількість і вид патентів)?
- Якими основними компетенціями володіє фірма або новатор?
- Який потенціал в області НДДКР мають різні компанії?
- Які різні сфери застосування того чи іншого товару або матеріалу?
-

Чим патентна інформація (ПІ) відрізняється від науково-технічної (НТІ)?

1	ПІ легалізована (є офіційно авторизованою) – об'єкт, винахідник, власник, ... Патент є юридичним документом	Тимчасова монополія - підстава підстава комерціалізації
2	Патент має географічну юрисдикцію (діє на визначеній території)	Використання у маркетингових дослідженнях
3	Реєстрація винаходу (оприлюднення) платна процедура – пов'язана з оцінкою конкурентоздатності та іноваційністю об'єкту	рецензування
4	Власники патенту щорічно підтверджують (платна процедура) чинність патенту	АКТУАЛЬНІСТЬ РІШЕННЯ - Використання у маркетингових дослідженнях
5	Опис патенту має чітку (закріплену нормативними документами) структуру	Опис аналогічних рішень + Нормалізований опис об'єкта+ Опис практичного
6	Патент (опис) реєструється раніше ніж публікуються (Як НТІ) відомості про об'єкт (пристрій технологія). До 80% ПІ ніколи не дублюється в НТІ	НОВИЗНА: Патентуй, а потім публікуй
7	ПІ класифікується відповідно до МПК (або CPC, NPC-USA)	
8	Опис патенту є науково-технічною публікацією	Співпадає
9	Цитування патенту (як публікації) введено у практику раніше, ніж індекс цитування. Цитування носить більш об'єктивний характер	Цитування через обґрунтування рівня техніки та експертизу заявки
10	Вільний доступ до повних текстів. Інше трактування плагіату (контроль - новизни технічного рішення, неочевидність рішення, а не форма викладення контенту)	
11	Патентні документи - аналоги (патентні сімейства) - сукупність описів одного об'єкта на різних мовах країн патентування	Можливості експрес - перекладу, порівняння термінологічних систем

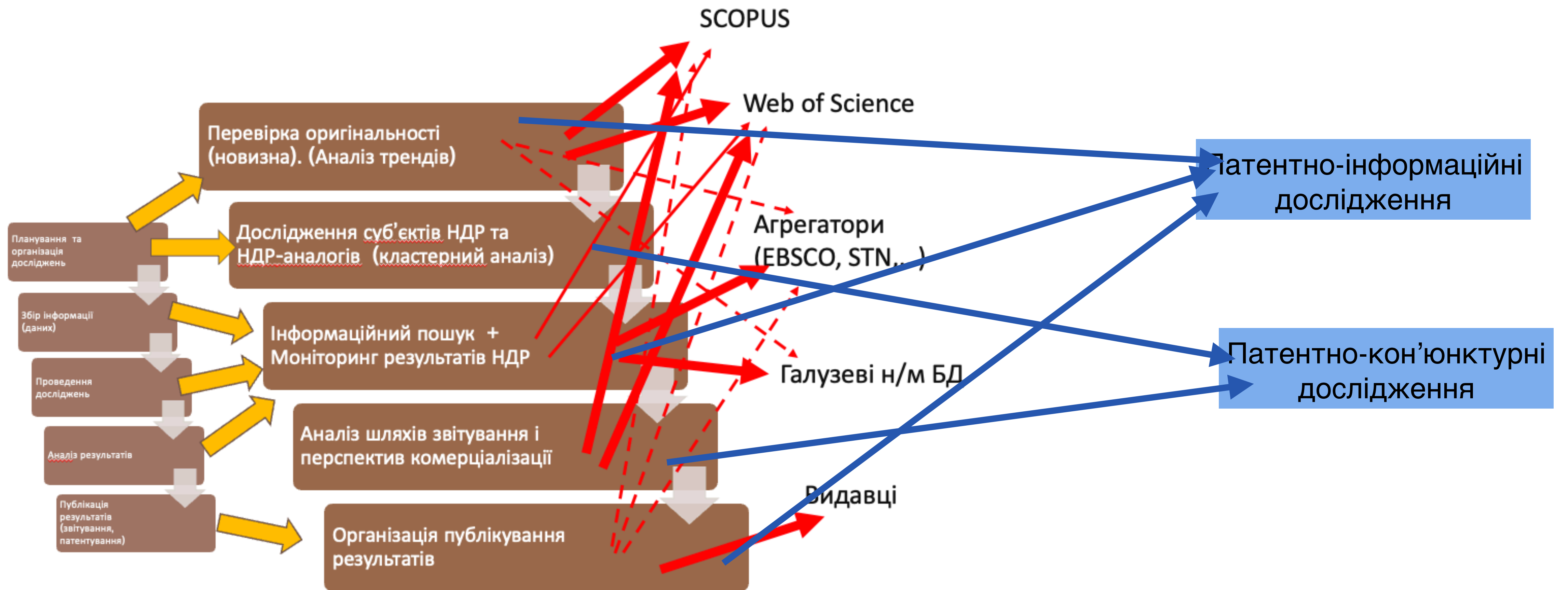
Використання патентних баз даних в університетських дослідженнях

Інформаційне забезпечення НДР - етапи

Використання науково-технічних та патентних баз даних в університетських дослідженнях

Інформаційне забезпечення НДР - етапи та процедури

Патентні джерела відкритого доступу

Патентні БД

- Espacenet: (<http://worldwide.espacenet.com>) – біля 100 країн світу, патентні реєстри – 30 країн
- PatentScope (<http://patentscope.wipo.int>) – біля 60 країн, розширена візуалізація та можливості пошуку, документообіг РСТ заявок
- USPTO - <https://ppubs.uspto.gov/pubwebapp> винаходи США з 1793 року, розширені можливості пошуку
- The LENS (<https://www.lens.org/>) (патентна інформація + технічні публікації) - біля 100 країн світу, розширена візуалізація та можливості пошуку
- Патентна БД УкрНОІВІ (<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/simple/>)
- Патентна БД ФІПС (RU) (<https://www.fips.ru>) Патенти РФ та Авторські свідоцтва СРСР з 1924 р. (Ворога треба знати)

Порівняння можливостей відкритих та комерційних джерел патентної інформації

Станом на IX.2025 - Потрібне оновлення

Патентна система	Кількість полів для структуризації пошуку	Складність пошуку	Пошук на основі попередніх результатів	Аналітичні операції	Моніторинг нових надходжень	Експорт та форматування
ESPACENET	~ 30	10 кл.слів на інф.поле Тільки AND	Не можливий	Відсутні	Не можливий	Експорт по частинах до Excel
Patentscope	56	Основні лог.функції Proxy оператори, хім. Формулах *	Тільки попередній	Динаміка патентування, Регіональні кластери, ТОП винахідників	Не можливий	
STN International	>60	Основні лог.функції Proxy оператори, пошук по індексах, хім. формулах	Довільна Комбінація запитів з історії пошуку (до 99) з можливим попаванням	Рейтинговий + кластерний аналіз (1 та 2 мірний) для вибірки до 20000 пок	Можливий	Експорт до Excel, RTF, TXT, документування у STN форматі. Документування історії пошуку
Derwent Innovation Index (Web of Science)	10 - 17	Основні лог.функції Proxy оператори,	Проста комбінація запитів з історії пошуку	Рейтинговий (кластерний - одномірний аналіз) по 10 полям. Виборки до 100000	Можливий	Експорт до EndNote Документування історії пошуку

Порівняння можливостей відкритих та комерційних джерел патентної інформації

Оператори усікання (truncation operators) – **Відмінності для кожної пошукової системи!**

- Слово (один.декілька символів справа, один або нуль символів всередині, ...) - повністю залежить від пошукової системи!
- Проблеми «Кіт або Кит», тощо

Оператор	USPTO	Patent-Scope	Patbase	Questel	STN
Необм. справа	\$ / *	*	*	+ (та ліва тр.)	? (та ліва тр.)
Один-або 0 в кінці	?	?	?	?	#
всередині	?	? Або *	!	#	!

Порівняння можливостей відкритих та комерційних джерел патентної інформації

Демонстраційний пошук

Тема: БПЛА

Формула пошуку:

TAC=("Small Unmanned Aerial Vehicles" OR SUAV OR "Small Unmanned Aerial Vehicles" OR UAV OR "unmanned aerial vehicle" OR "unmanned aircraft system" OR drone OR UCAV OR "unmanned combat aerial vehicle" OR USRAV OR "Unmanned surveillance and reconnaissance aerial vehicle")

Рубрика МПК :

B64U - БЕЗПЛОТНІ ЛІТАЛЬНІ АПАРАТИ (БПЛА); ОБЛАДНАННЯ ДО НИХ [2023.01]

Порівняння можливостей відкритих та комерційних джерел патентної інформації

Результати ЗАВЖДИ РІЗНІ (за кількістю) - (патент/пат.сімейств)

("Small Unmanned Aerial Vehicles" OR SUAV OR "Small Unmanned Aerial Vehicles"
OR UAV OR "unmanned aerial vehicle" OR "unmanned aircraft system" OR drone OR UCAV
OR "unmanned combat aerial vehicle" OR USRAV
OR "Unmanned surveillance and reconnaissance aerial vehicle")

	Espacenet	PatentScope	Lens.org	Patbase	СІС-УкрНОІВІ
{KW} - Опис	287618/ -	132575/-	342488/212739	591589/212104	Не проводився
B64U*	11011/-	10983/-	11088/10299	26082/11229	7
{KW} AND B64U*	Не проводився	Не проводився	6629/6489	23003/9655	Не проводився

Доступ по комерційних патентних джерел для українських користувачів

- Derwent Innovation Index (через <http://webofscience.com>)
- ASPI (The Access to Specialized Patent Information)- <https://www.wipo.int/en/web/aspi> :
- Derwent Patent Search (Clarivate Analytics)
- LexisNexis TechDiscovery
- PatBase (Minesoft)
- Orbit Intelligence (Questel)
- Ambercite
- World Traditional Medicine Patent Database (WTMPD)
- PatSeer
- PatSnap
- WIPS Global

Free access to patent information tools and services for institutions in Ukraine

The partnership will offer access to patent information tools and services available through the Access to Specialized Patent Information (ASPI) program to industrial property offices and local academic and research institutions in Ukraine at no cost until **December 31, 2026**. Eligible institutions may benefit from up to one account for each service available through ASPI.

Огляд типових патентних досліджень для університетських лабораторій

Технологія: Використання розширеного графіту при створенні електромагнітних екранів

Демо

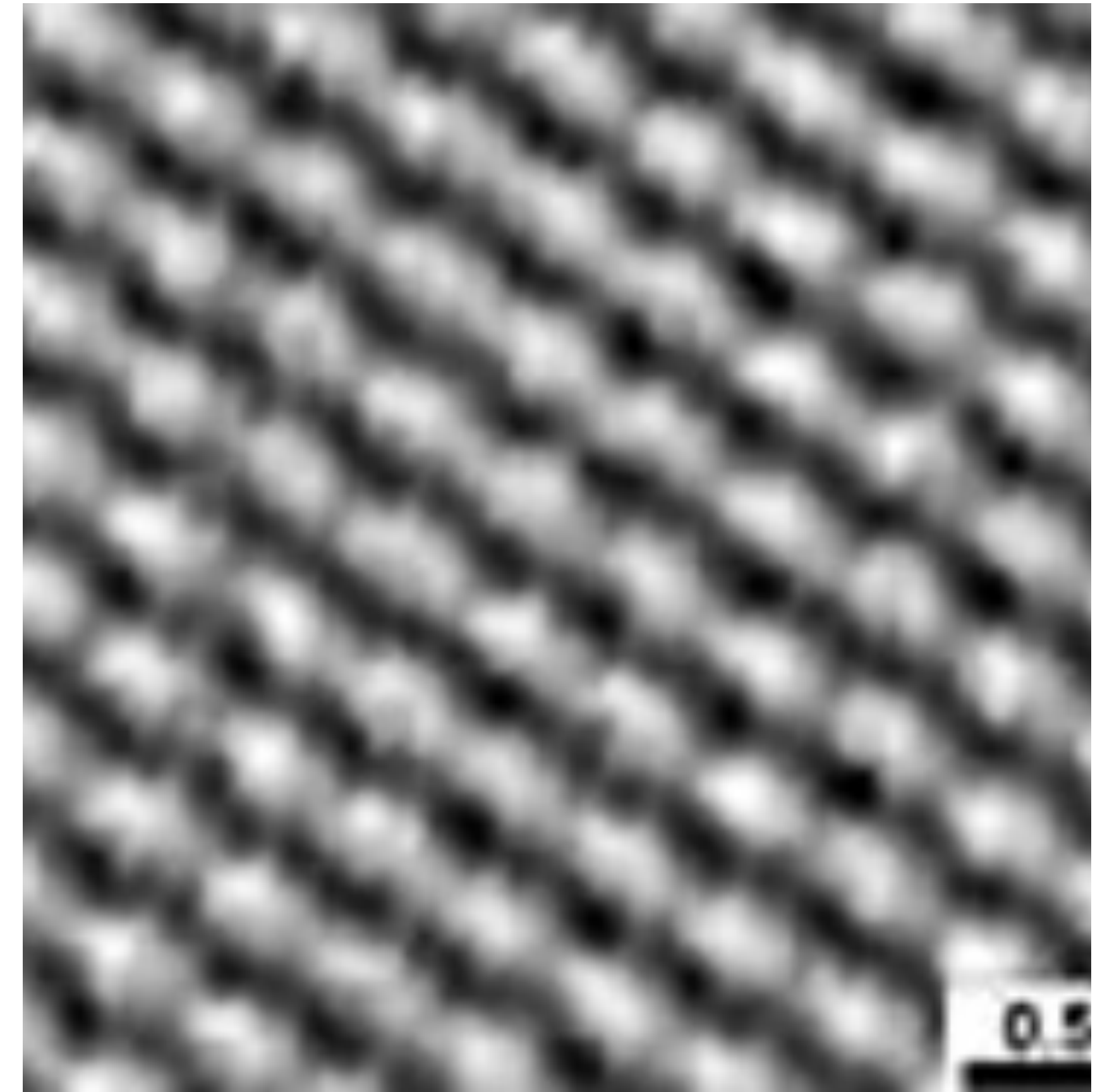
Графіт (напівметал) – розширений графіт (x30-50) -
пластинчатий графіт – графен:

Висока теплостійкість

Корозієстійкість

Змащувальні якості

висока електромагнітна провідність

Демопошук

Використання розширеного графіту у конструкціях електромагнітних екранів

Джерело інформації – Carplus (150 країн, 45 млн. документів, 20% патентів з 45 патентних відомств)

Search L1 :: S (EXPAND? OR FLEXIBLE) (1W) GRAPHITE == 5912

Search L9:: S (ELECTROMAGNETIC OR ELECTROMAGNETIC-WAVE)(1W)SHIELD# == 15572

Search L10:: S L9 AND L1 == 80

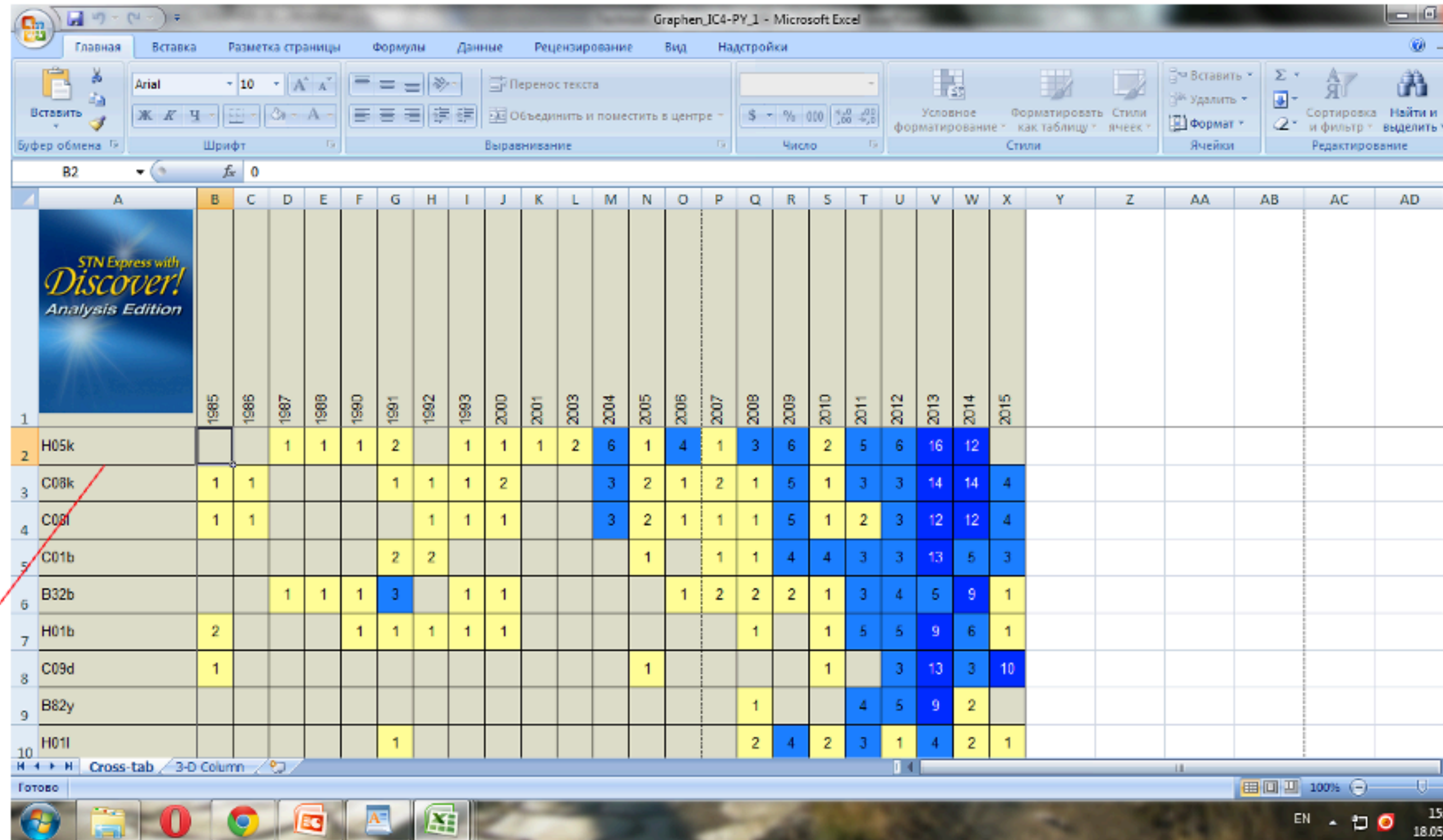
Search L11:: S L9 AND GRAPHENE == 240

Search L12 :: S L10 OR L11 == 317

*Search L13 :: S L12 AND P/DT == **193 Patents***

ІНТНИЙ АНАЛІЗ

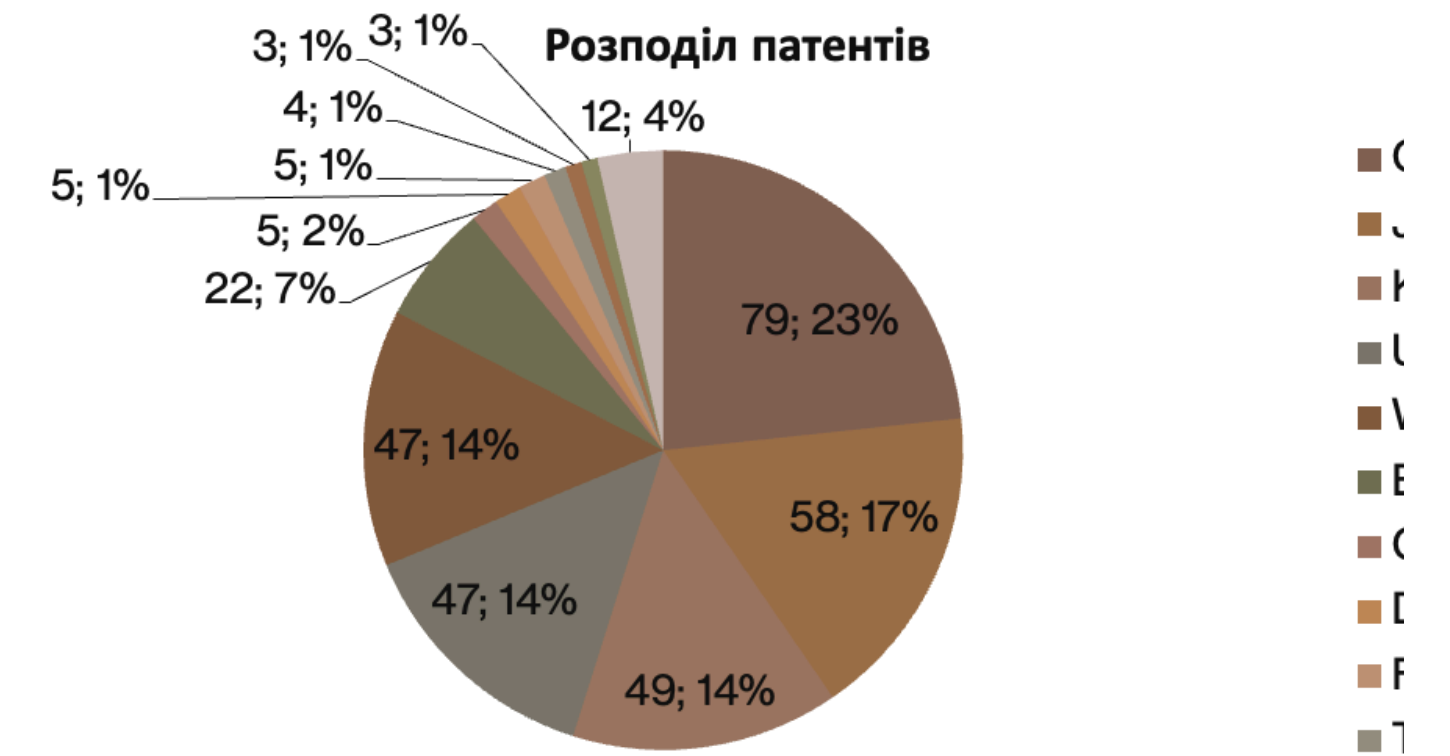
ANALYZE L13 1- IPC PY.B : 570 TERMS

H05K 9/00 Екранування приладів чи елементів від електричних чи магнітних впливів

ІНТНИЙ АНАЛІЗ

ANALYZE L13 1- PC PY.B : 42 TERMS

ІНТНИЙ АНАЛІЗ – ПРОГНОЗ НА 3 РОКИ

ANALYZE L13 1- PY.B : 23 TERMS

Демопошук

Використання розширеного графіту у конструкціях електромагнітних екранів

Джерело інформації – PatBase(110 країн, 145 млн. документів, > 110 патентних відомств)

Search 1:: DSC=((EXPAND? OR FLEXIBLE) (1W) GRAPHITE) - 2027 P.families

*Search 2: DSC=((ELECTROMAGNETIC OR ELECTROMAGNETIC-WAVE EMI OR RFI OR EMC)
wp (SHIELD* OR Layer)) - 149372 2027 P.families*

Search 3: Search 1 AND Search 2 == 135 P.families (1789 Patents and Applications)

- 29th Oct. 1974 to 9th Apr. 2026
- 51 years, 5 months, 11 days
- 48 Jurisdictions
- 92 Assignees

Summary Details

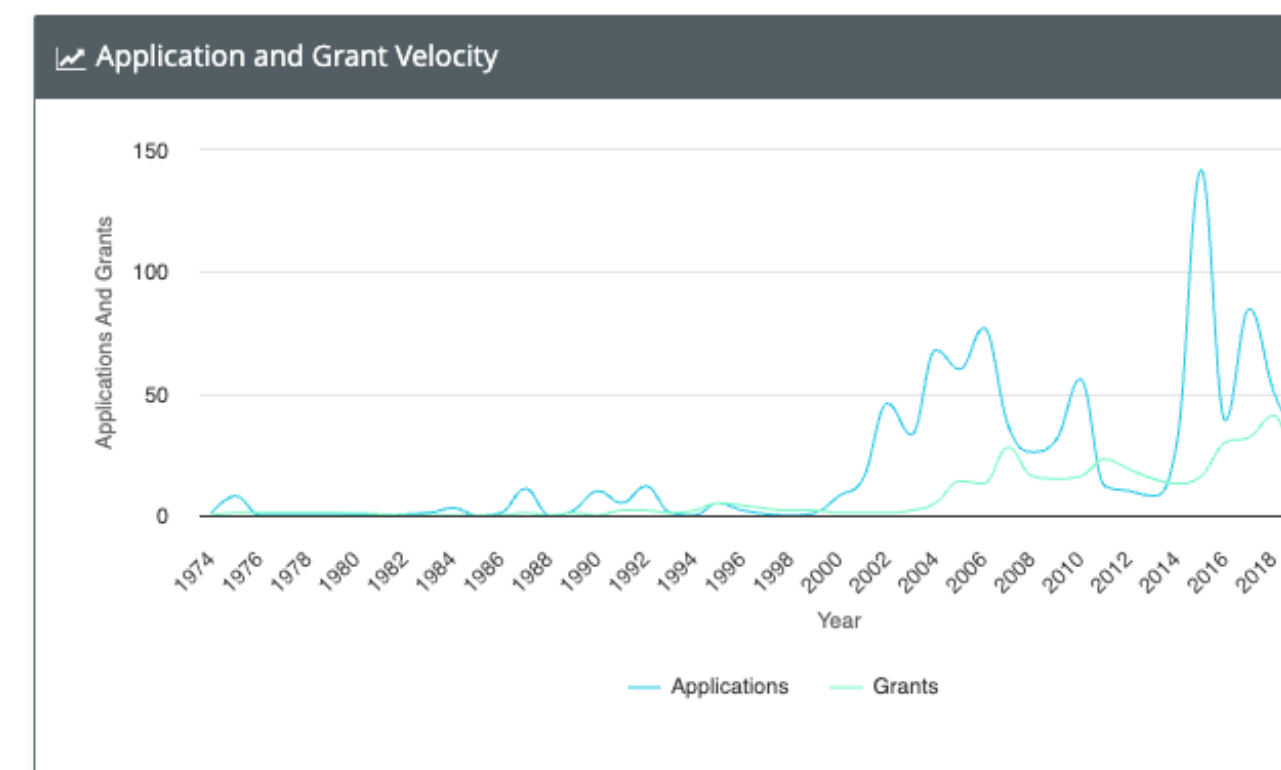
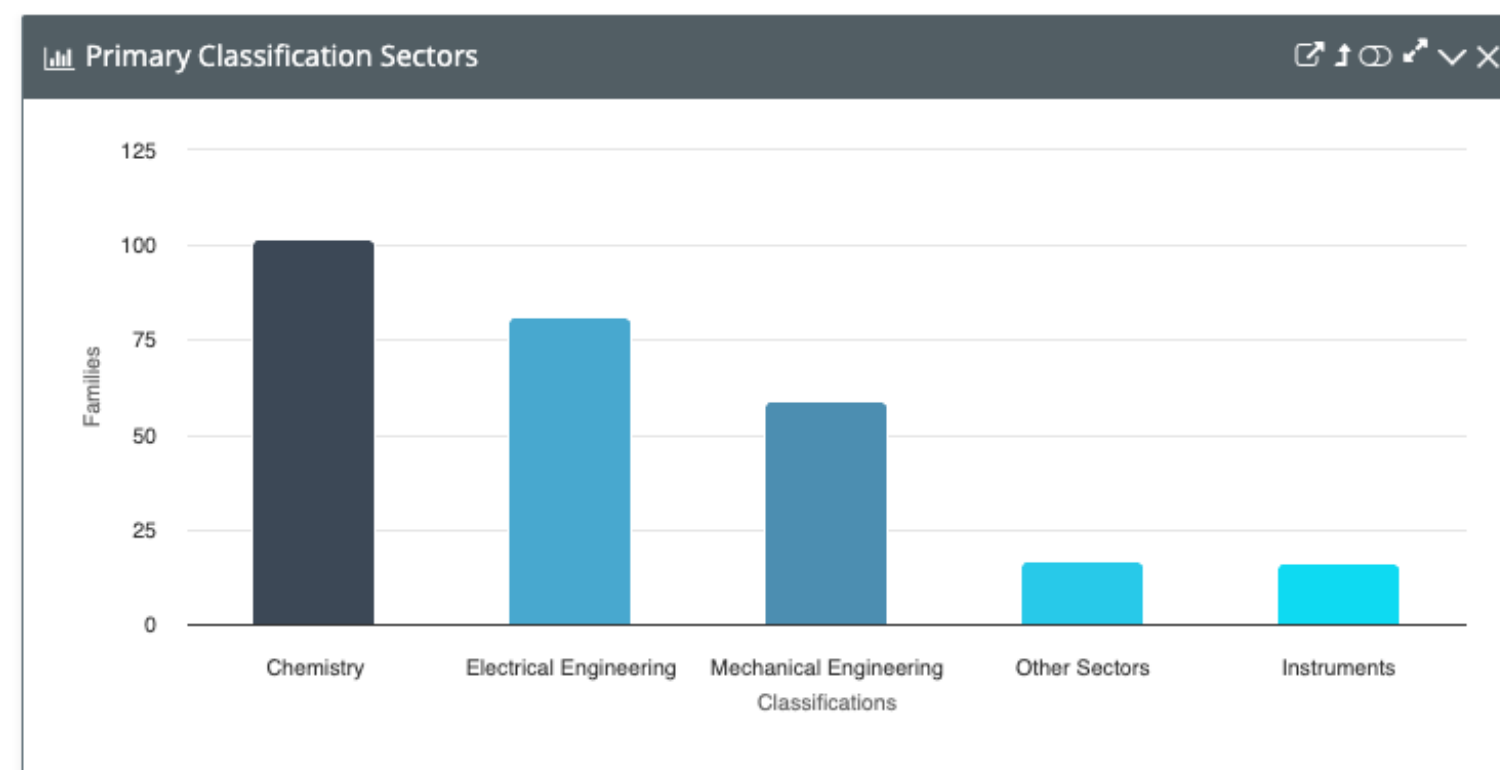
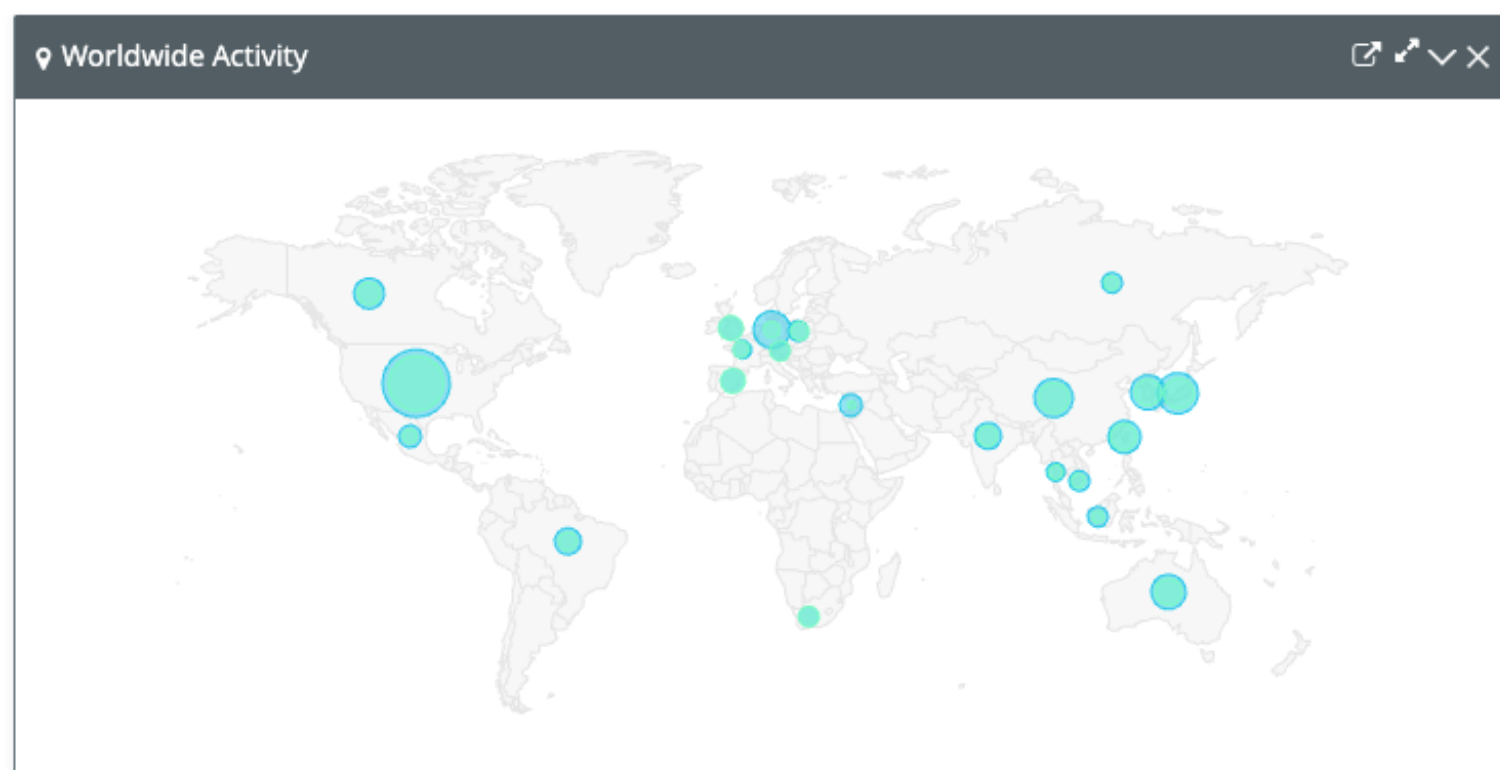
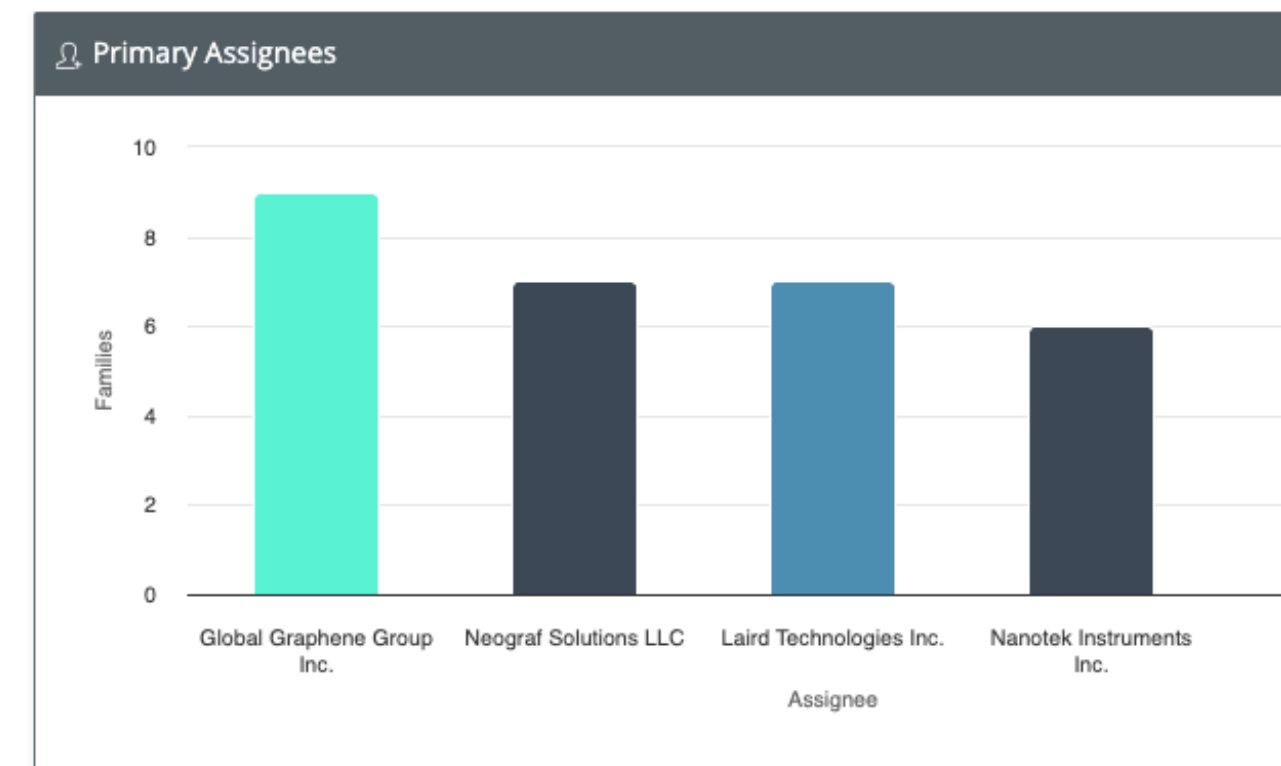
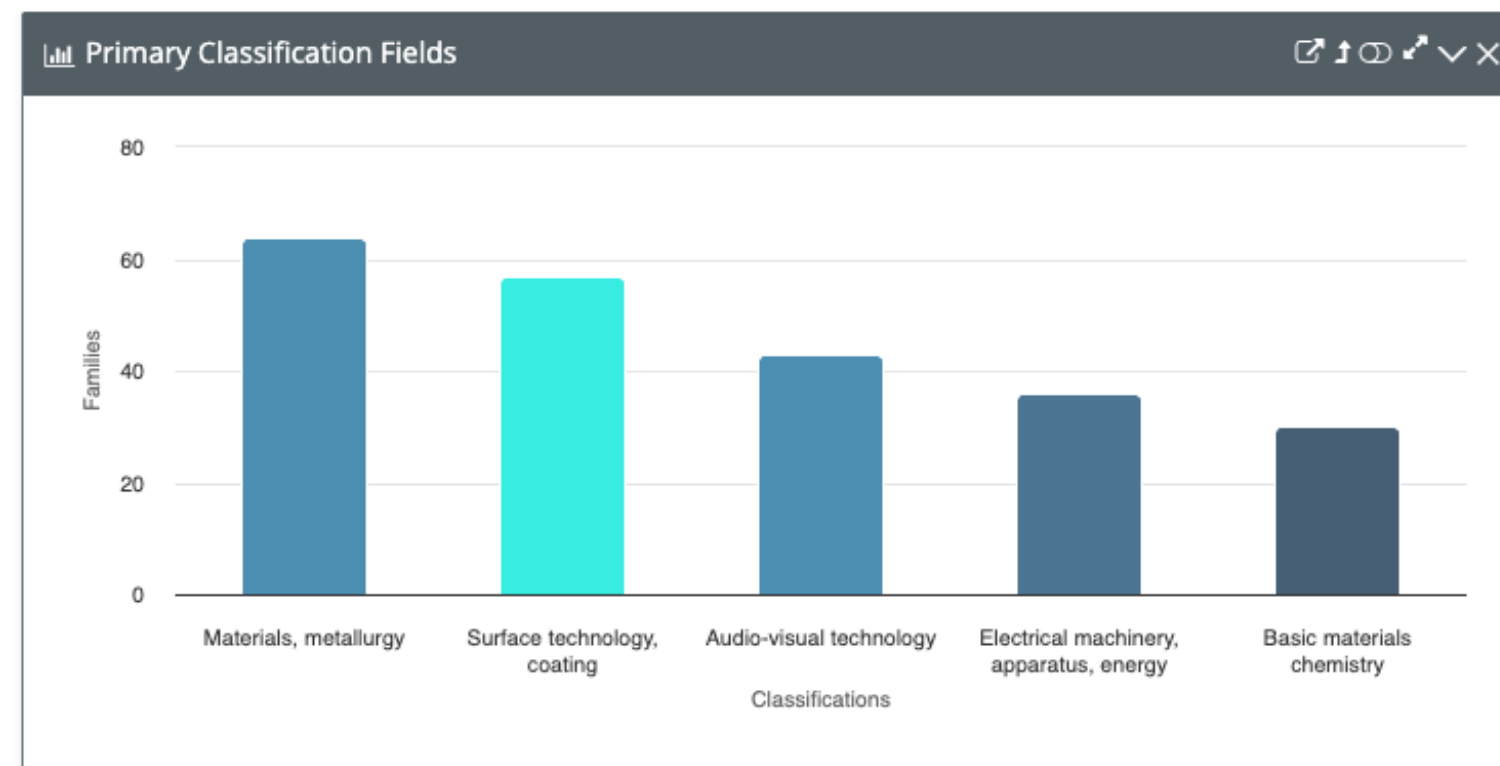
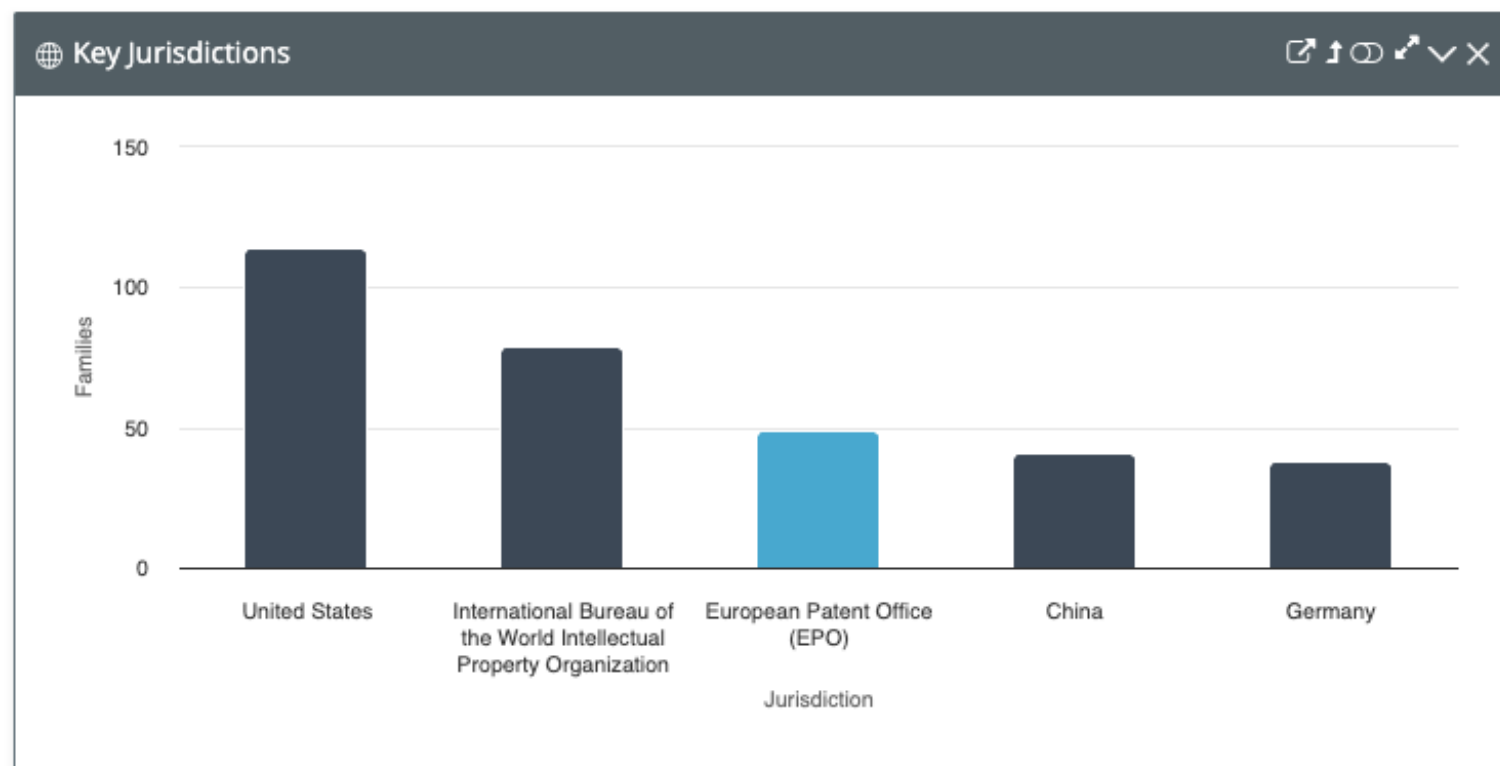
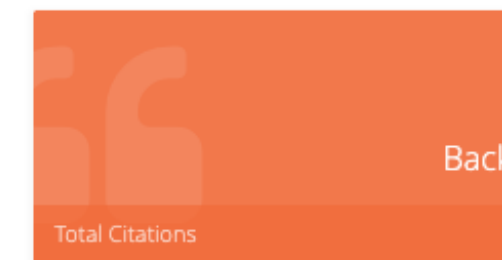
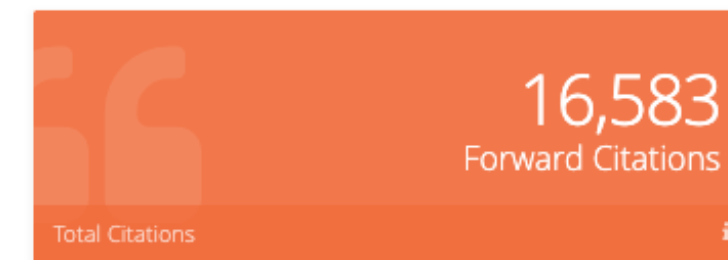
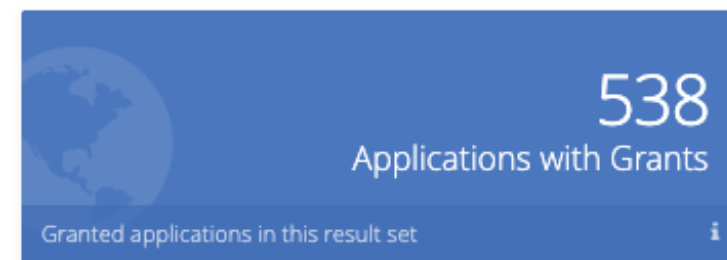
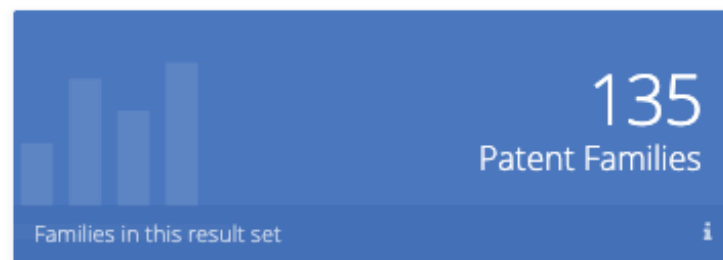
[NOT NAMED]
12 AND 8

Executed PatBase Search

14 April 2026 at 07:28:49 BST

Patent Type Breakdown

Patents:	1,574	(88%)
Other:	197	(11%)
Utilities:	10	(0.6%)
Designs:	8	(0.4%)

Використання патентних баз даних в університетських дослідженнях

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ! Ваші запитання?

Олексій Васильєв,

к.т.н. , патентний повірений

Член IEEE, ACS, ACM

Асоціація “Інформатіо-Консорціум”

<http://www.informatio.ua>

oleksii.vasyliiev@informatio.ua

380-50-3114900